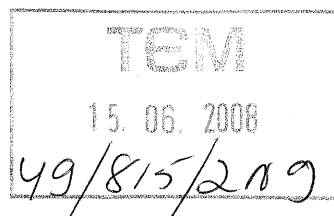

Helsinki, 12.6.2009

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Asia: Lausunto Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshanketta koskevasta periaatepäätöshakemuksesta (diarinumero 49/815/2009)

Fennovoima Oy:n periaatepäätöshakemus

Fennovoima Oy on jättänyt 14.1.2009 valtioneuvostolle ydinvoimalaitoshanketta koskevan periaatepäätöshakemuksen. Periaatepäätös on valtioneuvoston ja eduskunnan päätös siitä, onko esitetyn uuden ydinvoimalaitoksen toteuttaminen yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Myönteinen päätös on edellytyksenä hankkeen toteuttamiselle. Hanke sisältää ydinvoimalaitosyksikön, sitä varten tarvittavan vähä- ja keskiaktiivisen voimalaitosjätteen loppusijoituslaitoksen sekä muun tarvittavan infrastruktuurin rakentamisen. Ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkavaihtoehdot ovat Pyhäjoki Pohjois-Pohjanmaalla, Ruotsinpyhtää Itä-Uudellamaalla ja Simo Lapissa.

Suomen Yrittäjien lausunnot ydinvoimalaitosten periaatepäätöshakemuksista

Valtioneuvostolle on lyhyen ajan sisällä jätetty kolme ydinvoiman lisärakentamista koskevaa periaatepäätöshakemusta. Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoja hakemuksista. Suomen Yrittäjät pitää ydinvoiman lisärakentamista yhteiskunnan kokonaisedun mukaisena. Marraskuussa 2008 Suomen Yrittäjät antoi myönteisen lausunnon Teollisuuden Voima Oyj:n periaatepäätöshakemuksesta neljännen ydinvoimalaitosyksikön rakentamisesta Olkiluotoon. Fennovoima Oy:n periaatepäätöshakemusta koskevan lausunnon kanssa samaan aikaan annamme lausunnon Fortum Power and Heat Oy:n periaatepäätöshakemuksesta kolmannen ydinvoimalaitosyksikön rakentamisesta Loviisaan. Suomen Yrittäjät pitää myös näiden hankkeiden toteuttamista yhteiskunnan kokonaisedun mukaisina. Mielestämme vireillä olevien kolmen

Suomen Yrittäjät
Mannerheimintie 76 A
00250 Helsinki
PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 229 221
f. (09) 2292 2980
toimisto@yrittajat.fi

hankkeen periaatepäätöksiä harkittaessa on kuitenkin tarkkaan punnittava Suomen sähköntuotantokapasiteetin tarvetta. Hankkeiden tasapuolisen käsittelyn vuoksi esitämme ydinvoiman lisärakentamista koskevat yleiset näkökohdat kaikissa ydinvoiman lisärakentamisen periaatepäätöshakemuksia koskevissa lausunnoissamme. Lisäksi esitämme hankkeisiin liittyviä erityisiä näkökohtia kutakin hanketta koskevassa lausunnossa.

Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshanke poikkeaa muista periaatepäätöstä hakeneista hankkeista siten, että se on aiemmista ydinvoimalaitoksista erillinen ja lisäksi siksi toimijoiden määrää ja kilpailua sähkömarkkinoilla. Suomen Yrittäjät pitää tätä näkökohtaa tärkeänä harkittaessa Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshankkeen periaatepäätöstä.

Fennovoima Oy:n ja Fortum Power and Heat Oy:n periaatepäätöshakemuksissa on tuotu esiin mahdollisuus tuottaa ydinvoimalaitoksessa kaukolämpöä sähkön ohella. Hukkalämmön hyödyntäminen nostaa ydinvoimalaitoksen hyötysuhdetta ja vähentää kaukolämmöntuotannon kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi. Suomen Yrittäjät katsoo, että kaukolämmöntuotantomahdollisuus tulee huomioida ydinvoimalaitosten periaatepäätöksiä harkittaessa.

Riittävän sähköntuotantokapasiteetin turvaaminen

Sähkönhankinnan omavaraisuuden lisääminen ja käytöstä poistuvien sähköntuotantolaitosten korvaaminen edellyttävät investointia sähköntuotantoon lähitulevaisuudessa. Valtioneuvoston Pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiassa (VNS 6/2008 vp) todetaan, että uutta sähköntuotantokapasiteettia tarvitaan käynnissä olevien rakennushankkeiden lisäksi noin 2000 megawattia. Strategiassa asetetaan etusijalle kasvihuonekaasuja päästämättömät ja vähäpäästöiset sähköntuotantolaitokset.

Uusiutuvien energiantuotantomuotojen tuotantokapasiteetin lisäämiseksi tarvitaan taloudellisia tukia, mikä tarkoittaa, että ne eivät ole taloudellisesti kilpailukykyisiä tuotantomuotoja. Siten uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisääntyminen yhteiskunnallisen ohjauksen myötä on epävarmaa. Uusiutuvien energiamuotojen käyttöön liittyy myös teknistä epävarmuutta. Esimerkiksi tuulivoiman tuotantovaihteluiden tasaamiseksi tarvittavan säätövoiman määrä on epäselvä. Bioenergian hyödyntämiseen taas liittyy huoli raaka-aineiden saatavuudesta ja tuotantoketjun kehityksestä. Epävarmuus sähköntuotannon riittävydestä on erityisesti elinkeinotoiminnan kannalta haitallista. Siten sähköntuotantokapasiteetin kehityksen jättäminen kokonaan uusiutuvien energiantuotantomuotojen varaan ei ole yhteiskunnan kokonaisedun mukaista.

Ydinvoima on taloudellisesti kilpailukykyinen perusvoimantuotantomuoto, joka ei aiheuta kasvihuonekaasupäästöjä ilmakehään. Ydinvoiman lisärakentamisella pystytään varmistamaan sähköntuotantokapasiteetin riittävyys ja vähentämään

riippuvuutta tuontisähköstä. Siten se vähentää epävarmuutta sähkön riittävydestä ja edesauttaa Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Toisaalta ydinvoiman lisärakentaminen vaikeuttaa uusiutuvan energian osuuden lisäämistä EU:n Suomelle asettamien tavoitteiden mukaisesti 38 prosenttiin energian loppukulutuksesta. Suomen Yrittäjät pitää tätä ongelmallisena, koska uusiutuvan energian lisääminen vaatii taloudellista tukea, joka rahoitetaan sähkönkäyttäjiltä kerättävillä maksuilla tai verovaroin. Kolmen vireillä olevan ydinvoimahankkeen periaatepäätöksiä harkittaessa, on tarkoin arvioitava Suomen sähköntuotantokapasiteetin tarvetta ja huomioitava ydinvoiman lisärakentamisen vaikutus uusiutuvan energian lisäämistavoitteen saavuttamiseen.

Ydinvoiman vaikutus sähkön markkinahintaan

Ydinpolttoaineen osuus ydinvoimalla tuotetun sähkön hinnasta on hyvin pieni. Siksi ydinvoima on edullista ja vakaahintaista. Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla sähkön hinta määräytyy viimeisimmän käyttöön otetun tuotantomuodon muuttuvien kustannusten mukaan. Ydinvoima on muuttuvilta kustannuksiltaan edullinen sähköntuotantomuoto. Rakentamalla lisää ydinvoimaa vähennetään tarvetta käyttää muuttuvilta kustannuksiltaan kalliimpia tuotantomuotoja, jolloin sähkön markkinahinta on alhaisempi.

Suomen yleisen kilpailukyvyn ja talouskasvun kannalta sähkön kohtuullinen hinta on erityisen tärkeää. Energiakustannukset vaikuttavat viennin kilpailukykyyn, yritysten investointimahdollisuuksiin ja kotitalouksien ostovoimaan. Ydinvoiman lisärakentamisella voidaan hillitä ilmasto- ja energiapolitiikan mahdollisesti aiheuttamaa energiakustannusten nousua. Kansantalouden energiakulujen kohtuullisuus vaikuttaa kaikkiin toimialoihin, koska sähkönkulutuksessa säästettyjä varoja ohjautuu muuhun kysyntään. Tuotteiden ja palveluiden kysyntä luo tuotantoa ja työpaikkoja ja siten ylläpitää talouskasvua. Tämä on keskeistä harkittaessa ydinvoiman lisärakentamista.

Ydinvoimalaitoshankkeen työllisyysvaikutukset

Ydinvoimalaitoksen rakentamisella ja toiminnalla on merkittävä vaikutus työllisyyteen ja elinkeinotoiminnan kehitykseen alueella, jolle se rakennetaan. Ydinvoimalaitoksen rakentaminen kestää useita vuosia ja sen työllisyysvaikutus on tuhansia henkilötyövuosia. Ydinvoimalaitos vaikuttaa valmistumisensa jälkeen työllisyyteen ja talouskasvuun myös laajemmin. Ydinvoimalla pystytään tuottamaan edullista, vakaahintaista ja saatavuudeltaan turvattua sähköä. Siten se tekee energiavaltaisen teollisuuden toimintaympäristöstä pitkän aikavälin investointien kannalta houkuttelevamman. Teollisuuden investointien kautta syntyy uusia työpaikkoja ja kysyntää yritysten tuottamille tuotteille ja palveluille.

Fennovoima Oy:n periaatepäätöshakemuksessa on kerrottu useasta riippumattoman tahon tekemästä selvityksestä, joissa on käsitelty sähkömarkkinoiden kilpailullisuuteen liittyviä ongelmia. Yhtenä ongelmana sähkömarkkinoiden kilpailullisuuden kannalta selvityksissä mainitaan sähköntuotannon keskittyminen harvoille toimijoille. Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshanke lisää kilpailua sähkömarkkinoilla, koska sähkömarkkinoille tulisi hankkeen toteutumisen myötä kolmas ydinvoimantuottaja nykyisten kahden tuottajan lisäksi. Myös ydinvoiman omistajamäärä suurenisi ja mikäli ydinvoimalaitos rakennettaisiin Pyhäjoelle tai Simoon, ydinvoiman tuotanto hajautuisi maantieteellisesti. Kilpailu sähkömarkkinoilla hillitsee sähkön hinnan nousua, mikä on toivottavaa koko yhteiskunnan ja erityisesti sähköä käyttävien yritysten kannalta. Suomen Yrittäjät pitää Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshankkeen vaikutusta kilpailuun sähkömarkkinoilla keskeisenä asiana periaatepäätöstä harkittaessa.

Kunnioittaen,

Suomen Yrittäjät ry

Jussi Jarventaus

toimitusjohtaja

Eini Lemmelä

ympäristöekonomisti